

PORZUCIĆ SIĘ (6) *vb pf*

się (5), sie (1).

o jasne.

fut 3 sg porzuci się (1). ◇ *praet* [3 sg m porzucił się.] ◇ 3 pl [m pers porzucili się]. *subst* porzuciły się (1). ◇ *part praet act* porzuciwszy się (4).

Sł stp, *Cn brak*, *Linde XVI w. s.v. porzucić*.

1. Rzucić się, upaść; iactare se Vulg (5) :

[*porzucić się gdzie*: I trafiło fie że iednego dnia będąc ípracowany z pogrzebu/ przyśzedłszy do domu íwego/ porzucił fie podle ściány y zálnął *WujBib Tob 2/10.*]

Zwroty: [»nisko się porzucić«: Ten prawdziwie dziękiue/ kto fie naniżey P. Bogu porzuci (*marg*) Dobrze dziękiue kto fie nisko porzuci P. Bogu. (-) *SkarKaz 308b.*]

»porzucić się u nog, do nog« [*szyk zmienny*] (1:1): pierwŷzy z Cefarzow do nog fie iego porzuciłwŷzy/ [...] nogi iego całował. *SkarJedn 195; SkarŻyw 183.*

»porzucić się na twarz« (1): y dokláda/ porzuciłwŷzy fie ná twarz íwą Loth [*koment. do: adoravitque pronus in terram Vulg Gen 19/1; i ukłonił się ku ziemi Leop*]/ ábyś nie rozumiał [*tych słów*]/ żeby tho tám chwalenie było pocźciwość czelna á nie Bołka. *SarnUzn C7.*

»na ziemi, [na ziemię [*przed czym*]] się porzucić« [*szyk zmienny*] (2): kiedy go [*Helijasza*] z ięto prágnienie/ łáknienie/ z chodu vpracowanie/ porzuciłwŷzy się ná zięmi prośił Pána Bogá áby vmárł. *BiałKaz C; SkarŻyw 203; [A zás Káplánowie w vbierzech Káplánłkich porzucili fie ná ziemię przed ołtarzem [iactare se ante altare]/ y wzywáli Pána Bogá z niebá Leop 2.Mach 3/15 (Linde s.v. porzucić)].*

2. [Poruszyć się energicznie [w czym]: gdy fie przywitali z oną Panną/ która nofiła fina Boże^{so} w żywocie íwoim/ zrozumiałwŷzy tho z Ducha íwiętego/ porzucił fie [*Jan*] w żywocie matki íwey czyniac czelc Panu *RejKat 55v.*]

3. W funkcji strony biernej: Być odrzuconym, zaniechanym (1) : Teraz oto dopiero/ niektórych przodkow ábo ftárŷzych wiáry íwey/ náśláduiac *X.K.* tę wolność nie tylko íwym ále y opcym narodom ípołeczną/ ciáłu y krwi íwoiey odiác/ á práwie gwałtem wydrzec všiłuie. A dla częgoż? pewnie nie dla cze^{so} inŷzego/ iedno iż fie Rzymłkich Papieźow vftáwy dla słowá Bożego y náuki Chriřtufowej porzuciły. *CzechEp 14.*

Synonimy: **1.** paść, upaść; **2.** poruszyć się; **3.** opuścić się.

Formacje współrdzenne cf RZUCIĆ.